

Wet Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs: Wat betekent dit voor de besturen en scholen binnen het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek?

De wet

In 2025 treedt de Wet 'Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs' in werking. Met deze wet moeten scholen vanaf 1 augustus 2025 het volledige ondersteuningsaanbod opnemen in de schoolgids en moeten zij leerlingen hoorrecht geven over hun ontwikkelperspectief (OPP) en over het ondersteuningsaanbod.

In deze link staat de wet visueel gemaakt: https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2024/11/OCW_Wet-versterking-positie-ouders-en-leerlingen_visual.pdf

In samenwerking met het ministerie van OCW is er een document opgesteld met veelgestelde vragen en antwoorden over de wet: <https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2024/12/QA-Wet-versterking-positie-ouders-en-leerlingen.pdf>

Wat betekent dit?

In dit document geven wij vanuit het samenwerkingsverband richting aan wat scholen en besturen te doen hebben in het kader van deze wet, opgesplitst per onderdeel van de wet.

- Volledige ondersteuningsaanbod opnemen in de schoolgids

Vanaf 1 augustus 2025 moet alle informatie over ondersteuning op school overzichtelijk in de schoolgids worden opgenomen. Dat geldt voor de voorzieningen basisondersteuning, de ondersteuning die de school geeft met extra hulp of middelen van het samenwerkingsverband en de extra ondersteuning die geboden wordt door samenwerking met jeugdzorg, jeugdhulp of zorgaanbieders.

Alle leerlingen moeten de mogelijkheid krijgen om hun mening te geven over het ondersteuningsaanbod van de school. In de schoolgids moet worden verantwoord op welke manier leerlingen hun mening konden geven en welke invloed dit heeft gehad bij het opstellen van het ondersteuningsaanbod.

Het schoolondersteuningsprofiel (het SOP) als apart document verdwijnt. Binnen het SWV is bestuurlijk afgesproken dat alle scholen met hetzelfde format voor het SOP werken, zodat voor ouders overzicht en vergelijkbaarheid geborgd is. Het samenwerkingsverband en het bovenbestuurlijke netwerk van kwaliteitsfunctionarissen zullen een voorstel doen hoe de inpassing in de schoolgids het beste plaats kan vinden en gezamenlijkheid geborgd blijft.

- Leerlingen hoorrecht geven over hun ontwikkelperspectief (OPP) en over het ondersteuningsaanbod

In het kort betekent dit: Kinderen die een ontwikkelingsperspectief (het OPP) hebben, mogen vanaf 1 augustus 2025 óók meepraten over hun ondersteuningsplan. Vaak hebben leerlingen namelijk zelf een goed beeld van de ondersteuning die zij nodig hebben. Ze kunnen aangeven:

- Welke hulp ze nodig hebben.
- Wat zij belangrijk vinden in hun onderwijs.

Van scholen wordt verwacht dat zij leerlingen betrekken bij het maken en aanpassen van dit ondersteuningsplan.

- Hoorrecht bij aanvraag TLV

Vanaf 1 augustus 2025 zal ook de toelaatbaarheidscommissie checken of het hoorrecht van kinderen vorm heeft gekregen. Indien dit niet het geval is geweest, zal een dossier niet in behandeling worden genomen. In het format OPP van het Samenwerkingsverband dat is opgenomen in Grippa, staat het kopje 'hoorrecht'. Het geeft scholen houvast op welke vragen ze moeten beantwoorden waardoor de TLC weet of leerlingen gehoord zijn. Wordt er met een OPP binnen een ander administratief systeem of een eigen OPP gewerkt, neem dit deel dan over uit het format van het SWV.

Het is van belang om leerlingen vanaf het begin mee te nemen in de zorgen en het plan en de evaluatie ervan. De onderwijsspecialist zal zich in een ondersteuningsteam ervan vergewissen of het hoorrecht is toegepast en waar dat toe heeft geleid. De school kan overwegen om de leerling een deel van het ondersteuningsteam bij te laten wonen in het kader van hoorrecht.

Webinar

Het Samenwerkingsverband organiseert een webinar. Dit vindt plaats op **22 mei a.s. van 9.00-11.00 uur** en wordt gegeven door Simone van Dijk. Simone is ook door besturen of scholen in te huren voor trainingen gericht op de tips en tricks rondom het hoorrecht.

Op **6 maart van 10.00-11.00 uur** organiseert het Steunpunt Passend Onderwijs een webinar met als titel Hoorrecht van leerlingen op het OPP: https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/agenda/webinar-hoorrecht-van-leerlingen-op-het-opp/?utm_medium=email

Advies

Wij adviseren de scholen en besturen het volgende:

1. Lees de informatie rondom de wet (zie visueel en veelgestelde vragen in de links hierboven).
2. Het opnemen van het volledige ondersteuningsaanbod in de schoolgids is iets waar ook de kwaliteitsmedewerkers een rol in hebben. Voor de scholen is het daarnaast belangrijk de ondersteuning met de leerlingen te bespreken en voor hen bereikbaar te maken.
3. De scholen zullen ook hun ouders moeten informeren dat deze wet van kracht gaat per 1 augustus 2025 en wat dat betekent. Zij kunnen hiervoor hun eigen communicatiekanalen gebruiken zoals bijv. hun nieuwsbrief
4. Inventariseer per school wat al gedaan wordt aan hoorrecht. Het gaat hierbij om vragen als:
 - In hoeverre praten wij met leerlingen waar wij zorgen over hebben?
 - Als we dit doen, hoe doen we dat? Wie doet de gesprekken? Waar vindt het gesprek plaats? Is er echt ruimte om naar het verhaal van de leerling te luisteren? Mag en kan de leerling open en eerlijk alles bespreken, ook als het gaat om dingen in de school of in relatie tot medeleerlingen en de leerkracht(en)?
 - Wat doen we met de informatie die uit deze gesprekken komt?
 - Weten de leerlingen welke ondersteuning onze school kan bieden?
 - Weten leerlingen dat wij ondersteuning in willen zetten? Zo ja, waar is deze ondersteuning op gericht (welke doelen), waarom is het belangrijk om hieraan te werken? Welke ondersteuning wordt ingezet? Wat vindt de leerling hiervan? Wat voor ideeën heeft hij/zij?
 - Praten we na het inzetten van een OPP over de voortgang op de doelen? Over hoe de leerling de ondersteuning ervaart? Nemen we de informatie mee bij de bijstelling van het OPP?

- Wat doen we met de informatie van de leerling in gesprekken met ouders? Hoe komt de informatie bij de ouders?

Bepaal aan de hand van de antwoorden op deze vragen wat je als school nodig hebt om het hoorrecht beter in te zetten dan wel te borgen. Maak hier een plan van, voer het uit, evalueer het en stel het bij. Uiteraard kun je ook de collega's van scholen uit je kern gebruiken bij het vormgeven aan het hoorrecht.

5. Start vanaf nu met het toepassen van het hoorrecht bij de nieuwe OPP's en de evaluaties van bestaande OPP's, zodat deze op 1 augustus 2025 voldoen aan de wettelijke eis van hoorrecht.

Welke vragen stel je de leerling?

Wanneer er zorgen of vragen zijn over de ontwikkeling, het gedrag of het leren van een leerling is het heel belangrijk om de leerling hierbij te betrekken en met de leerling in gesprek te gaan. Open vragen zijn hierbij leidend:

- Wat gaat er goed? Hoe ziet het eruit als het goed gaat? Wat doe jij dan? Wat doe ik dan? Wat leer je dan?
- Wat vind je moeilijk? Hoe ziet dat eruit? Zijn er dingen die jij of ik anders kunnen doen?
- Waar gaan we aan werken? Weet jij welke ondersteuning je nodig hebt? Weet je wat wij op school kunnen bieden?
- Hoe zetten we dit in een plan en hoe gaan we dat evalueren en bijstellen?

Voor praten met leerlingen is échte belangstelling nodig. Het vraagt dat de leerlingen volkomen serieus worden genomen en dat we benieuwd zijn naar wat ze vinden en te zeggen hebben. Dat we vervolgens bereid zijn rekening te houden met wat ze zeggen en vinden en dat meenemen in het te maken plan voor de leerling.

In een eerdere mailing over het hoorrecht hebben we verschillende links opgenomen voor handvatten voor het voeren van kindgesprekken, zie: [Hoorrecht-van-leerlingen.pdf](#)

Ieder samenwerkingsverband heeft een ouder- en jeugdsteunpunt

Op de site van het Samenwerkingsverband is een pagina specifiek voor ouders. Dit is het ouder- en jeugdsteunpunt. Ouders kunnen bellen met dit steunpunt. Scholen en besturen hoeven hier geen actie op te ondernemen.

Achtergrondinformatie

Wat is hoorrecht?

Hoorrecht is leerlingen laten meepraten en mee laten bepalen wat ze denken dat ze nodig hebben aan ondersteuning. Met ouders in gesprek gaan wanneer er zorgen zijn over hun kind en samen met hen tot een plan komen is inmiddels vanzelfsprekend. Het mee laten praten van de leerling echter niet. Dit terwijl zij een gelijkwaardige gesprekspartner zijn. Het is daarom belangrijk om ook hen vanaf het moment dat er zorgen zijn mee te nemen in het proces en in de plannen die gemaakt worden rondom hen. Om mee te kunnen denken in welke ondersteuning mogelijk is, is het belangrijk dat leerlingen weten wat de school kan bieden. Dit vraagt van de scholen dat zij het ondersteuningsaanbod wat zij hebben opgenomen in de schoolgids kunnen vertalen naar een leerlingversie waarin duidelijk staat wat de school te bieden heeft.

Hoorrecht voor alle leerlingen

Het hoorrecht is op alle leeftijden van toepassing. Voor alle leerlingen die hiertoe, verbaal of non-verbaal, in staat zijn, heeft de intern begeleider of leerkracht de verantwoordelijkheid dat hoorrecht wordt toegepast. Hoorrecht moet structureel zijn geregeld, zodat de leerling ook meepraat over of de ondersteuning echt werkt en blijft werken. Hoorrecht is dus meer dan alleen het invullen van een kopje 'hoorrecht' in een OPP verslag. Hoorrecht is de leerling vanaf de start meenemen rondom de zorgen, het te maken plan en de evaluatie hiervan.

Handelingsgericht werken (HGW)

Vanaf 1 augustus 2025 vraagt de wet dat we leerlingen hoorrecht geven. Echter, in het handelingsgericht werken heeft de leerling ook een stem. Handelingsgericht werken wil de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen verbeteren. Binnen HGW wordt doelgericht, systematisch en transparant gewerkt op scholen, bijvoorbeeld bij het maken en uitvoeren van handelingsplannen en is het een cyclisch systeem waarin ook geëvalueerd en bijgesteld wordt. HGW gaat uit van zeven principes, die er met elkaar voor zorgen dat de onderwijsbehoeften van de kinderen centraal staan en dat er goed afgestemd wordt met het kind en de ouders. Handelingsgericht werken is binnen ons Samenwerkingsverband de basis van onze ondersteuningsroutes. Het uitvoeren van de wet is hiermee niet iets extra's, maar onderdeel van een cyclus van werken waar we mee bekend zijn. De wet is hooguit een kans om het handelingsgericht werken op de scholen opnieuw en beter op de kaart te zetten.